

Ζαφειρία Κοτζαμάνογλου

Ρωξάνη και Αύγουστος

Η ωραία που δεν ήθελε να είναι κοιμωμένη

Κεφάλαιο πρώτο

Η Ρωξάνη κράτησε για λίγο το μικρό κουτί μέσα στο χέρι της και, παραξενεμένη που δεν το είχε προσέξει ποτέ άλλοτε, άρχισε να το περιεργάζεται. Ήταν φτιαγμένο από σκούρο, σχεδόν μαύρο, ξύλο, χωρίς σκαλισματα και χρώματα όπως τα άλλα, χωρίς στολίδια, και ήταν στερεωμένο με πολλά μικρά καρφάκια, λες και κάποιος είχε αποφασίσει πως έπρεπε να παραμείνει για πάντα κλειστό. Το έφερε δίπλα στο αυτί της και το κούνησε δυνατά δυο-τρεις φορές. Από το εσωτερικό του ακούστηκαν κούφια μεταλλικά χτυπήματα, που κέντρισαν ακόμη περισσότερο την περιέργειά της. Το κράτησε σφιχτά μες στις παλάμες της και προσπάθησε να το ανοίξει. Καθώς όμως της ήταν δύσκολο να το καταφέρει μ' αυτό τον τρόπο, πήρε από το διπλανό τραπέζι έναν χαρτοκόπτη και πιέζοντας προσεκτικά ανάμεσα στο χώρισμα απ' το καπάκι, κατάφερε να το ανοίξει.

Μέσα του υπήρχε ένα μεγάλο σκαλιστό κλειδί. Το

πήρε στο χέρι της εντυπωσιασμένη και άρχισε να το κοιτάζει απ' όλες τις πλευρές, ρωτώντας και ξαναρωτώντας τον εαυτό της τι κλειδί μπορεί να ήταν αυτό. Ποια πόρτα άνοιγε; Και γιατί η μητέρα της το κρατούσε κρυμμένο μέσα στη σεκρετέρα της;

Άφησε το κουτάκι πάνω στο τραπέζι και, κρατώντας σφιχτά στο χέρι το κλειδί, άρχισε να βηματίζει σκεπτική μέσα στη φαρδιά κρεβατοκάμαρα. Σταμάτησε μπροστά στο ανοιχτό παράθυρο, έφερε το κλειδί στο ύψος των ματιών της και αφέθηκε να ταξιδεύει πάνω στις τρεμάμενες διαδρομές που έκανε το πρωινό φως πέφτοντας πάνω του.

Ήταν καιρός τώρα, που η Ρωξάνη ένιωθε έντονη την ανάγκη να ονειροπολεί. Τα μαθήματά της σύντομα θα τελείωναν και ο χειμώνας, που πια περνούσε τις τελευταίες μέρες του πάνω στη χώρα της, την είχε κάνει ιδιαίτερα μελαγχολική. Το μυαλό της βάραιναν συνεχώς σκέψεις πρωτόγνωρες και, καθώς η άνοιξη ερχόταν για μια ακόμη φορά φορτωμένη υποσχέσεις, εκείνο το πρωί είχε αποφασίσει να διώξει μακριά της τη βαρυθυμία που της προκαλούσαν, με κάθε τρόπο. Έτσι, αφού πήρε το πρωινό της, ανέβηκε βιαστικά στο δωμάτιο της μητέρας της. Στην πόρτα συνάντησε μια καμαριέρα που έβγαινε με μερικά ρούχα στα χέρια. Μόλις η κοπέλα είδε τη βασιλοπούλα, τη ρώτησε ευ-

γενικά αν χρειαζόταν κάτι και, αφού πήρε αρνητική απάντηση, έκανε μια λεπτή υπόκλιση και συνέχισε τον δρόμο της.

Η Ρωξάνη έμεινε για λίγο σκεπτική, κοιτώντας τη νεαρή υπηρέτρια να απομακρύνεται βιαστικά στον μεγάλο διάδρομο. Ήταν σχεδόν στην ηλικία της και στο πρόσωπό της, αν και ήταν πάντα χαμογελαστό, διέκρινε κανείς συχνά να κρύβονται, εδώ κι εκεί, σκιές βυθισμένες στη σιωπή. Άραγε να τη βασάνιζαν κι αυτήν παρόμοιες σκέψεις; Θα την ενδιέφερε πάρα πολύ να το μάθαινε, όμως εκείνη τη στιγμή ούτε μπορούσε ούτε είχε τη διάθεση να τη ρωτήσει κάτι τέτοιο.

Γύρισε μαλακά το πόμολο και μπήκε στο δωμάτιο της μητέρας της με μια χαρούμενη ενοχή, όπως της άρεσε να κάνει από μικρή: να πηγαίνει, τάχα κρυφά και συνωμοτικά και να θαυμάζει με τις ώρες τα κοσμήματα και τα ρούχα της βασίλισσας, κάνοντας όνειρα για το δικό της μέλλον. Έκλεισε την πόρτα σιγανά και προχώρησε στο εσωτερικό του. Αυτό το δωμάτιο ήταν πάντα όμορφο και περιποιημένο, με τις βαριές κουρτίνες του, τα δαντελένια του σεντόνια, τις κεντητές κουβέρτες, τα βελούδινα έπιπλα και ανέδιδε πάντα το ίδιο αγαπημένο άρωμα της σιγουριάς και της ασφάλειας: της παρουσίας της μητέρας. Κάθισε πάνω στο μαλακό κρεβάτι, ακούμπησε με τους αγκώνες της στα γόνατά της και βυθίστηκε στις σκέψεις της.

Σύντομα θα γινόταν δεκαοχτώ χρονών κι αυτή η

ηλικία που στο μυαλό της φάνταζε πάντα σαν ένα φοβερό ορόσημο, σαν μια μοναδική στιγμή όπου όλα θα άλλαζαν, όπως της είχαν πει τόσες φορές οι γονείς της και οι παιδαγωγοί της, ήταν πια πολύ κοντά. Θα γινόταν και επίσημα η διάδοχος του θρόνου του πατέρα της... Θα άρχιζε να εφαρμόζει όλα όσα είχε εκπαιδευτεί να κάνει από την παιδική της ηλικία... Δεν θα γινόταν, βέβαια, αμέσως μονάρχης, αλλά θα είχε την ελευθερία να παίρνει αποφάσεις, να δίνει εντολές και την υποχρέωση να τηρεί κανόνες και πρωτόκολλα... Θα είχε εξουσία, θα είχε και δεσμεύσεις... Τα ήξερε όλα αυτά, τα ήξερε καλά, είχε μάθει σε όλες του τις λεπτομέρειες τι απαιτούσε απ' αυτήν ο δρόμος που θα ακολουθούσε. Όμως κάτι βαθιά μες στην καρδιά της της έλεγε πως η πραγματική ζωή ήταν κάτι διαφορετικό από τον θρόνο και το σκήπτρο, από τις υποκλίσεις, την αυλή και τις βαρύνδουπες κουβέντες.

Από μικρή, εξάλλου, είχε δείξει μια ιδιαίτερη ευαισθησία και ευγένεια που συχνά αδυνατούσε να συμβιβαστεί με το αυστηρό και τυποποιημένο περιβάλλον του παλατιού. Όμως χάρη στην πλούσια φαντασία της κατάφερνε να ξεφεύγει από τις δυσκολίες αυτές, πλάθοντας καθημερινά αμέτρητες δικές της ιστορίες. Και ο μεγάλος κήπος του παλατιού, με τα παρτέρια του, τα κιόσκια και τους λαβυρίνθους, ήταν ο χώρος που της πρόσφερε απλόχερα την ποθητή ελευθερία να τις ζει. Την ελευθερία να αγγίζει τα πράγματα με τα δικά της

χέρια, να μιλάει με τα λόγια που συγκινούσαν τη δική της καρδιά, να κάνει τους ανθρώπους και τα πάντα γύρω της να ονειρευτούν και να ζήσουν τα δικά της χαρούμενα όνειρα. Τα όνειρά της που δεν περιορίζονταν σε ό,τι είχε μάθει πως «πρέπει» ή «δεν πρέπει να κάνει μια πριγκίπισσα»... Κι όσο περνούσε ο καιρός τόσο μεγάλωνε και η ανάγκη της να αγγίξει τον κόσμο μ' έναν τρόπο εντελώς διαφορετικό, με τον τρόπο που μόνο εκείνη γνώριζε.

Απ' την άλλη μεριά, πάλι, της ήταν αδιανόητο το γεγονός πως μέσα σε λίγες μόνο μέρες, θα έπαυε να είναι αυτό που ήταν μέχρι εκείνη τη στιγμή —από «μικρή» θα γινόταν «μεγάλη»— και θα έπρεπε να αφήσει, έτσι ξαφνικά, τα παιχνίδια και τα όνειρα ενός παιδιού για να περάσει στη χειροπιαστή πραγματικότητα ενός ενηλίκου. Όμως δεν είχε νιώσει μέσα της, ακόμη, τίποτα να αλλάζει και, όσο πλησίαζε η μέρα της ενηλικίωσης, τόσο περισσότερο προσπαθούσε να παρατείνει την παιδική της διάθεση. Γιατί, απλά, έτσι ήθελε! Και εκείνη ακριβώς τη στιγμή ήθελε και ήταν ακόμη παιδί!

Και κάνοντας αυτή τη σκέψη, ασυναίσθητα, έσφιξε με παράπονο και πείσμα τις γροθιές της και τις χτύπησε πάνω στα γόνατά της. Πόνεσε και σήκωσε το κεφάλι της, σαν να ξύπνησε από ύπνο βαθύ. Κοίταξε γύρω και αναστέναξε βαθιά. Με τη σκέψη, δεν έβγαίνε άκρη. Χάιδεψε τρυφερά τα σκεπάσματα και προ-

σπάθησε να ευθυμήσει. Κατέβηκε απ' το κρεβάτι και κατευθύνθηκε προς τη σεκρετέρα, όπου ήξερε πως η μητέρα της φύλαγε όλα τα πολύτιμα και προσωπικά της αντικείμενα. Άνοιξε προσεκτικά το ντουλάπι κι άρχισε να βγάζει ένα ένα τα κουτάκια που ήταν μέσα. Χάζευε τα σχέδια και τα στολίδια τους, τα χρώματα και τα ανάγλυφά τους κι έπειτα τα ακουμπούσε το ένα δίπλα στο άλλο, με τη σειρά που τα έβγαζε, πάνω στο ξύλινο καπάκι, για να μπορέσει μετά να τα ξαναβάλει στη θέση τους. Τότε ήταν που, άθελά τους, τα δάχτυλά της άγγιξαν στο βάθος του ντουλαπιού το ακατέργαστο τραχύ ξύλινο κουτάκι που θα την οδηγούσε στη μεγαλύτερη, μέχρι εκείνη τη στιγμή, περιπέτεια της ζωής της... Και τότε ήταν που, μπροστά στα έκπληκτα μάτια της, ο χρόνος σταμάτησε για λίγο να μετράει...

—Τι περίεργο κλειδί! ψιθύρισε, γυρνώντας το δεξιά κι αριστερά. Ποιος να το έφτιαξε άραγε; Για ποια πόρτα; Και πώς βρέθηκε εδώ μέσα;

Η Ρωξάνη, μπροστά σ' αυτή την αναπάντεχη ανακάλυψη, είχε ξεχάσει εντελώς την ενηλικίωση, τον θρόνο και τα βάσανά του και περιεργαζόταν το κλειδί που κρατούσε στο χέρι της, λες και δεν είχε δει ποτέ άλλοτε στη ζωή της κάτι παρόμοιο. Και αυτό ήταν αλήθεια. Σε ολόκληρο το παλάτι, δυο πράγματα δεν είχε δει ποτέ της: αδράχτι και μεγάλο κλειδί. Το αδράχτι

δεν ήξερε καν πώς ήταν, από τι υλικό γινόταν, ποια ήταν η χρησιμότητά του, πώς το δούλευαν. Αγνούσε παντελώς πως από τη στιγμή που γεννήθηκε και οι Μοίρες φανέρωσαν τον θανάσιμο κίνδυνο που θα διέτρεχε απ' αυτό το απλό εργαλείο, ο πατέρας της είχε φροντίσει να εξαφανίσει όλα όσα υπήρχαν, όχι μόνο μέσα στο παλάτι, αλλά και σχεδόν σ' ολόκληρη την πολιτεία. Έτσι το χρησιμότερο αυτό εργαλείο παραλίγο να ξεχαστεί εντελώς. Μόνο σε λιγοστά απομακρυσμένα εργαστήρια και σπίτια είχαν απομείνει μερικά, για να μπορούν οι άνθρωποι να γνέθουν το μαλλί και να το φτιάχνουν νήμα για τα ρούχα. Αυτό, όμως, το ήξεραν όλοι εκτός από τη μικρή Ρωξάνη, που συνέχιζε να μεγαλώνει ανέμελη μέσα στον παραμυθένιο και ασφαλή κόσμο της.

Όσο για τις μεγάλες κλειδαριές και τα βαριά κλειδιά, ο βασιλιάς είχε δώσει εντολή, σε κάθε δωμάτιο που είχαν ελέγξει, σε κάθε σπίτι, σε κάθε εργαστήριο, να αντικατασταθούν από άλλες που άνοιγαν μ' ένα μικρότερο μεταλλικό κλειδί, για να είναι σίγουρος πως τίποτα δεν είχε ξεφύγει από τους στρατιώτες του και πως πουθενά μες στο μεγάλο του βασίλειο δεν είχε απομείνει κάποιος κίνδυνος για την πολυαγαπημένη του κόρη. Όλες οι κλειδαριές, λοιπόν, που είχε δει η Ρωξάνη στον πύργο τους, ήταν σίγουρη πως δεν ταίριαζαν μαζί του. Ακόμη και τα κλειδιά που κουβαλούσαν πάνω τους οι οικονόμοι και οι υπηρέτες, κι αυτά

που έβλεπε καμιά φορά να φέρνουν οι υπουργοί και ο πατέρας της, όταν μαζεύονταν στο μεγάλο γραφείο για να συζητήσουν, δεν έμοιαζαν καθόλου με αυτό.

Ετούτο δω ήταν βαρύ, μ' ένα ωραίο σκαλιστό κεφάλι, θαμπό και μαυρισμένο, σαν να 'ταν πολυκαιρισμένο ή πολυχρησιμοποιημένο κι όπως το κρατούσε μες στο χέρι της τής προκαλούσε μια δυσερμίνευτη αναστάτωση, έναν μαγνητισμό, μια φλόγα που δεν μπορούσε να δικαιολογήσει μόνο με την αίσθηση του μυστηρίου και του άγνωστου που της είχε αναμφίβολα δημιουργήσει. Χωρίς να το αφήσει, ακούμπησε με τους αγκώνες στο μαρμάρινο περβάζι του παραθύρου και έριξε μια ματιά στον κήπο που απλωνόταν καταπράσινος κάτω απ' τα πόδια της. Το βλέμμα της χάθηκε σαν μέσα σε μια τεράστια ακύμαντη λίμνη, κοιτώντας τον απ' άκρη σ' άκρη... Ανάσανε βαθιά. Τι ανακούφιση! Για μια στιγμή ξέχασε και το κλειδί, ξέχασε και τη μεγάλη της λαχτάρα να βρει την πόρτα που θα άνοιγε μαζί του.

Εκείνη την ώρα, ο κηπουρός κι οι βοηθοί του, σκορπισμένοι μέσα στα χώματα και τα κλαδιά, πότιζαν, κλάδευαν, μάζευαν τα ξεραμένα φύλλα, κούρευαν τους θάμνους σε διάφορα σχέδια, δουλεύοντας με επιδεξιότητα τα εργαλεία τους, που γυάλιζαν σαν όπλα ιπποτών κάτω απ' τον ήλιο. Η Ρωξάνη τούς κοίταζε με θαυμασμό. Αυτοί οι άνθρωποι έφτιαχναν με τα χέρια τους πραγματικά αριστουργήματα. Άγγιζαν τα λουλούδια σαν να ήταν από χρυσό, τόσο απαλά, τόσο τρυφε-

ρά, τόσο σταθερά. Σα να κρατούσαν τη ζωή μέσα στα χέρια τους. Και δεν άφηναν ούτε ένα μπουμπούκι να πέσει κάτω. Και ήταν όλοι τόσο ευγενικοί μαζί της. Πάντα της πρόσφεραν ένα καλοφτιαγμένο, όμορφο μπουκέτο, όταν την έβλεπαν να επιστρέφει από τους μακρινούς της περιπάτους. Γιατί ο κήπος, όπως είπαμε, για τη Ρωξάνη, ήταν ο απαραίτητος σταθμός, είτε η αφετηρία είτε το τέρμα, των μακρινών περιπλανήσεων της.

Χτύπησε μηχανικά το χέρι της πάνω στο μάρμαρο κι ο θόρυβος του μετάλλου τής υπενθύμισε όλα όσα είχαν προηγηθεί και πως έπρεπε να αρχίσει το ψάξιμο, αν ήθελε πραγματικά να μάθει σε ποια κλειδαριά ταίριαζε αυτό το παράξενο κλειδί. Ήταν όμως αρκετά μεγάλο, και καθώς δεν ήθελε να τη δει κανείς να το κρατά, έπρεπε ή να το κρύψει στη ζώνη της —κι αν της έπεφτε και το 'χανε;— ή να το αφήσει προσεκτικά εκεί που το βρήκε και να πήγαινε αργότερα, ίσως μετά το φαγητό, να το ξαναπάρει και να αρχίσει να ψάχνει. Αλλά γιατί να χάνει χρόνο; Η μητέρα της είχε μόλις φύγει και ήταν σίγουρο πως θα αργούσε να επιστρέψει, ο πατέρας της ήταν από νωρίς κλεισμένος με τους υπουργούς του στο μεγάλο γραφείο και ένας θεός ήξερε πότε θα έβγαινε από εκεί μέσα και κανείς, μα κανείς, δεν υπήρχε περίπτωση να την αναζητήσει πριν το γεύμα, αφού όλοι ήταν συνηθισμένοι στις καθημερινές «εξαφανίσεις» και εξερευνήσεις της.

Έκλεισε το παράθυρο και γύρισε στη σεκρετέρα. Έβαλε βιαστικά αλλά προσεκτικά όλα τα κουτάκια στη θέση τους, στερέωσε μέσα από τη ζώνη της το περίεργο κλειδί και βγήκε από το δωμάτιο. Τίναξε αδιάφορα το φουστάνι της και ρίχνοντας μια-δυο κλεφτές ματιές στον διάδρομο, έκλεισε απαλά την πόρτα. Προχώρησε σκεπτική μέχρι τη μαρμάρινη εσωτερική σκάλα και, αφού την κατέβηκε, σταμάτησε για λίγο μπροστά στο μπαλκόνι που βρισκόταν απέναντί της. Αυτό το κλειδί, τελικά, την είχε αναστατώσει πολύ περισσότερο απ' όσο νόμιζε. Δεν ήταν πια ένα απλό παιχνίδι, όπως όλα τα άλλα που έφτιαχνε καθημερινά μέσα στη φαντασία της. Αυτό ήταν κάτι διαφορετικό, κάτι αληθινά μυστηριώδες. Σε μια προσπάθεια να ηρεμήσει, βγήκε έξω και ακούμπησε με τους αγκώνες της στην κουπαστή για να τη φυσήξει ο καθαρός αέρας.

Ο νεαρός γιος του κηπουρού, λίγο πιο μακριά απ' το μπαλκόνι που στεκόταν η Ρωξάνη, πάλευε να στερεώσει μια ψηλή τριανταφυλλιά που ήταν σχεδόν ίση με το μπόι του. Την αγκάλιαζε προσεκτικά, την έφερνε από δω την έφερνε από κει, στερέωνε τα κλωνάρια της πάνω στο ξύλινο πλαίσιο που είχε φτιάξει, μα όλο κάτι δεν του άρεσε. Η Ρωξάνη χαμήλωσε ασυναίσθητα τα μάτια και έμεινε να τον κοιτάζει. Κάποια στιγμή ένα αγκάθι, φαίνεται, καρφώθηκε με δύναμη στο χέρι τού νεαρού που τινάχτηκε μακριά από τον πόνο. Βλέποντας αυτή την κίνηση η Ρωξάνη, σκίρτησε

σαν να ήταν η ίδια που τρυπήθηκε απ' το αγκάθι. Κάτι σαν τσίμπημα κάτω απ' τη ζώνη της έκανε την καρδιά της να χτυπήσει γρηγορότερα. Ακούμπησε το χέρι της πάνω στη μέση της κι ένωσε κάτω από το ύφασμα το κρυμμένο μέταλλο. Μπήκε μέσα βιαστικά και, ξαναβρίσκοντας την παιχνιδιάρικη διάθεσή της, μουρμούρισε τραγουδιστά:

—Αυτό το κλειδί κάπου ταιριάζει και νομίζω πως θα το βρω!

Σχεδιάζοντας μες στο μυαλό της την εξερεύνησή της, διέσχισε για μια ακόμη φορά τον μεγάλο διάδρομο. Ήξερε, απέξω κι ανακατωτά, ποια δωμάτια βρίσκονταν σε κάθε όροφο, τι υπήρχε πίσω από κάθε πόρτα, από πού ξεκινούσε και πού τελείωνε ο κάθε διάδρομος και ήταν σίγουρη ότι πουθενά δεν υπήρχε κλειδαριά στην οποία να εφάρμοζε ένα κλειδί σαν αυτό. Αποφάσισε, όμως, για να σιγουρευτεί, να ελέγξει, μία μία, όλες τις πόρτες που θα συναντούσε, ξεκινώντας την έρευνα από τον επάνω όροφο. Κι έτσι έκανε. Καμία πόρτα, όμως, απ' αυτές που συνάντησε δεν άνοιγε με το παράξενο αυτό κλειδί. Απογοητευμένη σκέφτηκε να το επιστρέψει στη θέση του. Ίσως τελικά να μην αντιστοιχούσε σε κάποια πόρτα του παλατιού, ίσως να άνοιγε κάποιο παλιό σεντούκι ή ίσως κάποια πόρτα από το σπίτι που γεννήθηκε η μητέρα της ή, τέλος πάντων, κάτι άλλο που μόνο εκείνη γνώριζε. Κάποια φορά θα τη ρωτούσε, μπορεί και το μεσημέρι στο φα-

γυπό. Κρίμα! Και είχε τόση διάθεση για εξερεύνηση εκείνο το πρωινό!

Συνέχισε να περιπλανιέται στους μεγάλους διαδρόμους του παλατιού, σταματώντας ξανά και ξανά στα ίδια σημεία, μη θέλοντας να παραιτηθεί τόσο εύκολα από τους δρόμους της αναζήτησης που χάραζε μες στο μυαλό της. Διέσχισε όλο το κτίριο, από τη μια άκρη του έως την άλλη. Έλεγξε, για μια ακόμη φορά, κάθε πόρτα, κάθε άνοιγμα, κάθε εσοχή. Όσοι τη συνάντησαν τη χαιρέτησαν με ένα χαμόγελο στα χείλη: «η πριγκίπισσα ταξιδεύει πάλι» κι εκείνη συνέχιζε αμίλητη, χωρίς να σταματά, συνεπαρμένη από το μυστήριο που έκρυβε στα θαμπά του δαχτυλίδια το κλειδί. Δεν ήταν σίγουρη πότε θα σταματούσε το ψάξιμο, ούτε αν ήθελε να σταματήσει, παρά την αρχική απογοήτευση. Δεν ήταν η πρώτη φορά άλλωστε που ένιωθε πως οι αναζητήσεις της έπαιρναν και κάποιο άλλο νόημα, πως οι απαντήσεις που της έδιναν, μέχρι εκείνη τη στιγμή, δεν την ικανοποιούσαν πια...

Ήθελε να γνωρίσει η ίδια τον κόσμο, να θέσει ερωτήματα, να δώσει απαντήσεις, να συναντήσει κι άλλους ανθρώπους εκτός απ' όλους αυτούς που της μιλούσαν ευγενικά και υποκλίνονταν μπροστά της όσο κουρασμένοι ή πονεμένοι κι αν ήταν. Μια φωνή βαθιά μέσα της της έλεγε πως η ζωή δεν ήταν ακριβώς όπως την είχε μάθει περιορισμένη, προστατευμένη μέσα στο παλάτι. Κι αυτό το παράξενο κλειδί, με κά-

ποιο μυστικό και ακατανόητο τρόπο, της ψιθύριζε ότι μαζί του θα άνοιγε την πόρτα εκείνη πίσω από την οποία θα συναντούσε την πραγματική ζωή που γύρευε να γνωρίσει. Αυτή τη μυστική συνομιλία, όμως, αυτόν τον κώδικα σιωπής κανένας άλλος δεν μπορούσε να τον καταλάβει.

Φτάνοντας για δεύτερη φορά στον τελευταίο όροφο, πρόσεξε ότι στο τέρμα του διαδρόμου, εκεί που έπεφταν αδύναμες οι ανταύγειες από το φως του φαναριού που μόλις είχε προσπεράσει, ο τοίχος παρουσίαζε μια εσοχή. Πλησίασε και είδε ότι, στην πραγματικότητα, από κει ξεκινούσε ένας άλλος διάδρομος, μικρός και σκοτεινός, που κατέληγε στην αρχή μιας στενής ξύλινης σκάλας. Με το λιγοστό φως που έφτανε στα μάτια της, περπάτησε έως την αρχή της κι άρχισε να ανεβαίνει σιγά σιγά τα σκαλοπάτια, προσέχοντας, για κάποιο λόγο που κι η ίδια καλά καλά δεν ήξερε, να μη γίνει αντιληπτή, να μην κάνει τον παραμικρό θόρυβο.

Η σκάλα ήταν σκοτεινή και σκονισμένη και η Ρωξάνη απόρησε επειδή δεν την είχε δει ποτέ άλλοτε. Πού οδηγούσε άραγε; Να υπήρχε κάτι στο τέρμα της; Για μια στιγμή σκέφτηκε να τα παρατήσει. Σιγά μην έβρισκε εδώ την πόρτα που θα άνοιγε αυτό το παράξενο κλειδί! Ολόκληρο τον πύργο είχε γυρίσει, δεν είχε αφήσει όροφο για όροφο που να μην έχει ψάξει, δεν είχε αφήσει πόρτα για πόρτα που να μην έχει δοκιμά-

σει και τώρα αυτό! Ένωσε θυμωμένη που έχασε τόσο ώρα ασχολούμενη μ' ένα άχρηστο —όπως αποδείχτηκε— αντικείμενο. Γύρισε προς τα πίσω κι ετοιμάστηκε να κατέβει. Όμως, γιατί να μην πήγαινε κι εκεί; Πολλές φορές, έλεγε ο πατέρας της, βρίσκεις αυτό που έχεις χάσει στο τελευταίο σημείο που ψάχνεις. Εκείνη, βέβαια, δεν είχε χάσει κάτι, όμως αυτό ήταν το τελευταίο μέρος που θα μπορούσε να ψάξει. Στράφηκε πάλι, αποφασιστικά, προς τα πάνω και συνέχισε να ανεβαίνει. Η σκάλα ήταν, σ' ένα σημείο, γυριστή, τα παλιωμένα σκαλοπάτια της έτριζαν δυνατά σε κάθε βήμα και το μοναδικό φως που τη συνόδευε μέχρι να φτάσει στην κορυφή έμπαινε δειλά δειλά από δυο μικρά παραθυράκια που συνάντησε ανοιγμένα στον πέτρινο τοίχο. Η φαντασία τής Ρωξάνης, μέσα στην υποβλητική αυτή ατμόσφαιρα, είχε αρχίσει πάλι να καλπάζει.

Γεμάτη περιέργεια ανέβηκε γρήγορα και τα τελευταία σκαλοπάτια για να βρεθεί απρόσμενα μπροστά σε μια μαυρισμένη ξύλινη πόρτα. Με μια χαρούμενη έκπληξη σταμάτησε μπροστά της κι έσφιξε μηχανικά στο χέρι της το κλειδί. Σκέφτηκε να χτυπήσει την πόρτα, όπως είχε συνηθίσει να κάνει όλα τα χρόνια της ζωής της μέσα στο παλάτι, όμως υπήρχε, άραγε, κάποιος πίσω απ' αυτήν για να της αποκριθεί; Δεν έδωσε απάντηση στο ερώτημα και χτύπησε διακριτικά δυο-τρεις φορές. Σιωπή. Ξαναχτύπησε δυνατώτερα,

φέρνοντας το αυτί της κοντά στο ξύλο. Πάλι σιωπή. Η Ρωξάνη δεν ήθελε να περιμένει άλλο. Έβαλε το κλειδί στην κλειδαρότρυπα και το γύρισε δυνατά. Το κλειδί, προς μεγάλη της έκπληξη, εφάρμοσε απόλυτα στο άνοιγμα και μ' ένα ελαφρύ τρίζιμο έφερε μια ολόκληρη βόλτα μέσα στην κλειδαριά. Το γύρισε άλλη μια φορά κι έπειτα έσπρωξε με δύναμη την πόρτα για ν' ανοίξει. Οι σκουριασμένοι μεντεσέδες έβγαλαν μια στριγκιά φωνή και, μεμιάς, μπροστά στα έκπληκτα μάτια της, φανερώθηκε το εσωτερικό ενός μικρού δωματίου. Το θαμπό φως, που ερχόταν από μια ακαθόριστη πηγή μπροστά της και τα μικρά παράθυρα πίσω της, έκανε τις σκιές να φαίνονται μεγαλύτερες. Οι γωνίες, δεξιά κι αριστερά, φαίνονταν βαθιές σαν στόματα κι από το βάθος έφτανε κατά καιρούς στ' αυτιά της ένα χτύπημα πάνω σε ξύλο κι ένα σύρισιμο.

Η Ρωξάνη έμεινε για λίγο ακίνητη μπροστά στο άνοιγμα, μην ξέροντας τι έπρεπε να κάνει. Έπειτα, παίρνοντας μια βαθιά ανάσα, έκανε ένα μικρό βήμα προς τα μέσα, ακούμπησε με το ένα χέρι της την πόρτα και την έσπρωξε να ανοίξει περισσότερο. Τότε, το φως σαν να δυνάμωσε ξαφνικά μες στο δωμάτιο και μια μαυροντυμένη γυναίκα εμφανίστηκε, καθισμένη σ' ένα χαμηλό σκαμνί, να τυλίγει με τα χέρια της ένα χοντρό κουβάρι. Φαινόταν να μη δίνει καμία σημασία στην κοπέλα που είχε ταραξει έτσι αδιάκριτα την ψυχή της, σαν να ήταν βυθισμένη σ' έναν κόσμο όπου

δεν έφτανε κανένας ήχος. Η Ρωξάνη, χωρίς να μιλήσει, κοίταξε προσεκτικότερα. Η γυναίκα κρατούσε με το αριστερό της χέρι μια ξύλινη διχάλα με μια μεγάλη τούφα μαλλί στην άκρη. Κατά καιρούς, τραβούσε με τα δάχτυλά της τμήματα από την τούφα φτιάχνοντας μια χοντρή κλωστή. Κατόπιν τύλιγε την κλωστή αυτή γύρω από έναν ξύλινο άξονα που κρατούσε στο δεξί της χέρι, στρίβοντάς τον με τέτοιο τρόπο ώστε το νήμα να τυλίγεται γύρω του και να σχηματίζει ένα κουβάρι. Κάθε φορά λοιπόν που η γυναίκα άφηνε το κουβάρι και σήκωνε το χέρι της για να αρχίσει να στρίβει το μαλλί, το φαρδύ μανίκι από το φόρεμά της ακουμπούσε πάνω στην ποδιά της κι έκανε το σύρσιμο που είχε ακούσει μπαίνοντας μέσα στο δωμάτιο. Έπειτα, πρόσεξε πως όταν το νήμα που τύλιγε η γυναίκα μαζευόταν πολύ και βάραινε πάνω στον ξύλινο άξονα που κρατούσε με το άλλο της χέρι, το ακουμπούσε με θόρυβο πάνω στο πάτωμα για να το ξεκουράσει λίγο από το βάρος.

Η Ρωξάνη δεν είχε δει ποτέ στη ζωή της ρόκα και αδράχτι —γιατί αυτά χρησιμοποιούσε η άγνωστη γυναίκα— δεν είχε δει ποτέ της να γνέθουν το μαλλί. Χωρίς να αναρωτηθεί πώς βρέθηκε η παράξενη αυτή γυναίκα στο δωμάτιο ή να φοβηθεί, πλησίασε περισσότερο και τη ρώτησε:

—Τι κάνεις εκεί κυρά;

Η γυναίκα, χωρίς να κουνηθεί, συνέχιζε να κλώθει,

σαν να μην είχε ακούσει και καταλάβει το παραμικρό.
Η Ρωξάνη επέμενε να μάθει:

—Καλέ κυρά, είπε δυνατότερα, τι κάνεις εδώ πάνω;
Και τι είναι αυτό το εργαλείο που κρατάς στα χέρια σου;

Η γυναίκα σήκωσε αργά το κεφάλι της και στράφηκε προς τη μεριά της. Το πρόσωπό της ήταν μισοκρυμμένο από το μαντήλι που φορούσε και, παρόλο που το αδύναμο φως που έπεφτε πάνω του ζωγράφιζε περίεργα σημάδια και σκιές, ήταν γαλήνιο κι είχε μια έκφραση γεμάτη καλοσύνη. Ή έτσι της φάνηκε της Ρωξάνης. Χωρίς δεύτερη σκέψη, πλησίασε περισσότερο και έσκυψε για να δει. Η γυναίκα φαινόταν ηλικιωμένη και, παρότι δεν την είχε συναντήσει ποτέ άλλοτε, τα χαρακτηριστικά της, με κάποιον τρόπο που δεν καταλάβαινε, τής ήταν οικεία...

—Εδώ γνέθουν το μαλλί, κοπέλα μου, της απάντησε σιγανά, αυτό εδώ είναι η ρόκα κι αυτό εδώ είναι το αδράχτι, θες να τα πιάσεις, να τα δεις από κοντά;

Η Ρωξάνη ανακάθισε στα γόνατά της και άπλωσε το χέρι της. Έπιασε το αδράχτι προσεκτικά και το κοίταξε απ' όλες τις μεριές. Έπειτα τράβηξε λίγο μαλλί από τη ρόκα, όπως είχε δει να κάνει νωρίτερα η άγνωστη γυναίκα, το έστριψε ελαφρά στα δάχτυλά της και το τύλιξε γύρω του.

—Κράτησέ το καλά, της είπε η άγνωστη και απλώνοντας το χέρι της έστριψε το αδράχτι μ' έναν τρόπο,

λες και ήθελε να την τρυπήσει. Αυτό είναι γραφτό να γίνει, απ' τη μοίρα σου.

Η Ρωξάνη τράβηξε απότομα το χέρι της.

—Τι κάνεις εκεί, κυρά; Θα με τρυπήσεις! της είπε ξαφνιασμένη. Και συνέχισε με ένταση:

—Και τι είναι αυτά που μου λες; Τι δουλειά έχει η μοίρα; Εγώ ήθελα απλά να μάθω πώς δουλεύει και το έμαθα, αυτό μου φτάνει!

—Κάνε ό,τι σου λέω μικρή μου, συνέχισε κάπως έντονα η άγνωστη. Λιγάκι θα πονέσεις μόλις σε τρυπήσει. Μα θα είναι η πρώτη και η τελευταία σου φορά. Η ζωή σου μετά απ' αυτό θα είναι όλο χαρά και ευτυχία.

—Τι είναι αυτά που λες κυρούλα μου, τρελάθηκες; επανέλαβε στον ίδιο τόνο η Ρωξάνη και σηκώθηκε όρθια, νιώθοντας ότι η συμπεριφορά της άγνωστης γυναίκας είχε αρχίσει να την εκνευρίζει.

—Πρέπει να τρυπηθείς από το αδράχτι, επανέλαβε εκείνη, αυτή είναι η μοίρα σου. Θα κοιμηθείς εκατό χρόνια και τότε θα 'ρθει το βασιλόπουλο να σε φιλήσει και θα σε ζωντανέψει ξανά. Κι έπειτα, θα ζήσετε ευτυχισμένοι για πάντα.

Η Ρωξάνη άκουγε χωρίς να μπορεί να καταλάβει και έριξε μια ερευνητική ματιά στην άγνωστη γυναίκα: μήπως ήταν παράφρων; Εκείνη, που γνώριζε απ' την αρχή την απορία στην οποία είχε οδηγήσει την κοπέλα, πήρε το αδράχτι από κει που το είχε ακου-

μπήσει η Ρωξάνη, τέντωσε τα πόδια της μπροστά κι άρχισε να της μιλάει για την ιστορία της. Με λίγα λόγια τής αποκάλυψε όλα όσα αγνοούσε από τη στιγμή της γέννησής της: για τις Μοίρες που ήρθαν πάνω στην κούνια της να της δώσουν τις ευχές τους, για τις απέλπιδες προσπάθειες των γονιών της να την προστατέψουν απ' την απροσδόκητη κατάρα, για το πεπρωμένο της που είχε έρθει η στιγμή να το ακολουθήσει, βρίσκοντας το παράξενο αυτό κλειδί.

Η Ρωξάνη ταραχτηκε μόλις άκουσε τη φοβερή αυτή ιστορία, που σύμφωνα με τα λεγόμενα της άγνωστης γυναίκας, έπρεπε να είναι η δική της. Έκανε ένα βήμα προς τα πίσω και της είπε γεμάτη ένταση:

—Εγώ δε θέλω να έχω τέτοια μοίρα! Και γιατί να με έχουν καταραστεί χωρίς να έχω κάνει κάτι; Και ούτε θέλω να κοιμάμαι εκατό χρόνια! Εμένα μ' αρέσει να ταξιδεύω, να μαθαίνω, να κάνω φίλους, να ζω! Και τι βασιλόπουλο θα είναι αυτό που θα 'ρθει, όπως λες, να με ξυπνήσει; Ποιος θα το γνωρίζει;

Και λέγοντας αυτά, γύρισε απότομα προς την πόρτα.

Η γυναίκα άκουσε αμίλητη το ξέσπασμά της, λες και ήταν προετοιμασμένη από καιρό. Και μόλις η Ρωξάνη στράφηκε προς την πόρτα, άρχισε να της μιλά με φωνή που παλλόταν, με μια ακαθόριστη χροιά τρυφερότητας και ικανοποίησης, σαν να ήταν αυτή ακριβώς η αντίδραση που ήθελε να δει από τη νεαρή πριγκίπισσα.

Όμως η Ρωζάνη δεν την άκουγε πια. Το μυαλό της είχε θολώσει. Ήθελε να κλείσει τα αυτιά της, να κλείσει τα μάτια της, να κλείσει την καρδιά της, να φύγει μια ώρα αρχύτερα από κει μέσα! Αλλά τι ήταν, πάλι, αυτά τα λόγια για τις τρεις πόρτες που θα άνοιγε και για την ελευθερία, που έφταναν σκόρπια και ασύντακτα στα αυτιά της;

Γύρισε το κεφάλι της να κοιτάξει τη γυναίκα για να τη ρωτήσει κι από την έκπληξη απόμεινε άφωνη. Το δωμάτιο ήταν άδειο και το ανεξήγητο θαμπό φως είχε εξαφανιστεί! Άρχισε να ψάχνει γύρω, φωνάζοντας στην άγνωστη γυναίκα να της απαντήσει, όμως το σκοτάδι δεν τη βοηθούσε και η σιωπή είχε γίνει αδιαπέραστη. Βγήκε αναστατωμένη, κατέβηκε βιαστικά τη μικρή ξύλινη σκάλα και σταμάτησε μπροστά στο φανάρι του διαδρόμου. Δίστασε για μια στιγμή, όμως μετά το κατέβασε αποφασιστικά από την υποδοχή του και γύρισε πίσω. Κρατώντας το μπροστά της, ανέβηκε πάλι ένα ένα τα σκαλιά, μπήκε μέσα στο μικρό δωμάτιο κι άρχισε να παρατηρεί τον χώρο. Τώρα μπορούσε να διακρίνει καλά στη μια του άκρη ένα χαμηλό σκαμνί, στην άλλη ένα τραπέζι μ' ένα χοντρό βιβλίο πάνω του και, στον τοίχο απέναντί της, μια σειρά από ράφια, φορτωμένα κι αυτά με κάμποσα βαριά βιβλία. Πού είχε πάει, όμως, η γυναίκα με τη ρόκα και το αδράχτι; Και πώς δεν τα είχε προσέξει όλα αυτά νωρίτερα;

Πλησίασε απορημένη στη βιβλιοθήκη και μέτρησε

τα βιβλία που ήταν πάνω της. Ήταν δεκαοχτώ και παρόλο που προσπάθησε να διαβάσει τους τίτλους τους κι έψαξε προσεκτικά στο εσωτερικό τους δεν κατάφερε να καταλάβει τι έγραφαν. Η Ρωξάνη μιλούσε αρκετές γλώσσες, όμως αυτή εδώ τής ήταν εντελώς άγνωστη κι αυτό την απογοήτευσε αρκετά. Κατευθύνθηκε προς το τραπέζι. Το βιβλίο πάνω του ήταν κι αυτό γραμμένο στην ίδια άγνωστη γλώσσα, με τη μόνη διαφορά ότι είχε πάρα πολλά νούμερα και σχέδια. Τι σχέση είχε, όμως, η μητέρα της με όλα αυτά; Και η άγνωστη γυναίκα; Πού είχε πάει; Δεν μπορεί να είχε εξαφανιστεί! Έψαξε γύρω στο δωμάτιο μήπως υπήρχε κάποιο κρυφό πέρασμα, όμως χωρίς αποτέλεσμα. Σταμάτησε πάλι μπροστά στο τραπέζι. Κάποιος έπαιζε μαζί της; Χτύπησε με θυμό το χοντρό εξώφυλλο και βγήκε έξω. Ήταν αρκετά αναστατωμένη απ' όσα είχαν συμβεί και το μόνο που την ενδιέφερε πια ήταν να ζητήσει εξηγήσεις από τους γονείς της. Γι' αυτό όμως, έπρεπε να περιμένει μέχρι το μεσημέρι. Κλείδωσε την πόρτα, κατέβηκε την ξύλινη σκάλα και κατευθύνθηκε προς την κρεβατοκάμαρά της.

Ένωθε περίεργα και ξάπλωσε στο κρεβάτι της μήπως μπορέσει και ηρεμήσει. Μάταια όμως, το ταβάνι την πλάκωνε. Σηκώθηκε και άνοιξε τη μπαλκονόπορτα. Ο καθαρός αέρας την έκανε να νιώσει καλύτερα. Βγήκε στο μπαλκόνι κι ακούμπησε πάνω στην κουπαστή. Ο γιος του κηπουρού παιδευόταν ακόμα να στε-

ρεώσει τις μεγάλες τριανταφυλλίες, γδέρνοντας μέσα στα αγκάθια τους τα δυο του χέρια. Ήταν γεροδεμένος και όμορφος και βοηθούσε από μικρός, στη δουλειά του, τον πατέρα του.

Τον τελευταίο χρόνο, μάλιστα, παρακολουθούσε και την εκπαίδευση στη βασιλική σχολή των σωματοφυλάκων και σύντομα θα γινόταν ένας από τους έμπιστους φρουρούς του βασιλιά. Ήταν ένα άξιο παιδί που είχε διακριθεί για την ικανότητα, την ευσυνειδησία και την αποδοτικότητα του σε καθέτι που του ανέθεταν. Η Ρωξάνη τον κοιτούσε επίμονα, προσπαθώντας να ξεχωρίσει το πραγματικό από το φανταστικό. Μήπως την είχε φανταστεί ή ακόμη και ονειρευτεί όλη αυτή την ιστορία με την πόρτα, το κλειδί και την άγνωστη γυναίκα;

Εκείνη τη στιγμή, σαν να κατάλαβε στις πλάτες του το βλέμμα της ο νεαρός, έστρεψε το κεφάλι του προς τα πάνω. Μόλις την είδε στο μπαλκόνι, έκανε μια υπόκλιση γεμάτη σεβασμό και ξαναγύρισε στη δουλειά του. Η Ρωξάνη σήκωσε το χέρι της για να τον χαιρετήσει και τότε, μέσα από τη φαρδιά της ζώνη, κύλησε, πέφτοντας με θόρυβο δίπλα στα πόδια της, το σκαλιστό κλειδί. Ο ήχος του την ξάφνιασε, το κοίταξε για μια στιγμή κι έσκυψε να το πάρει. Πάλι αυτό μπροστά της! Όστε, λοιπόν, δεν τα είχε φανταστεί! Το κράτησε σφιχτά μέσα στο χέρι της και μπήκε βιαστικά μες στο δωμάτιό της. Πήρε ένα κερύ από το κομοδίνο της, πέ-

ρασε τον μεγάλο διάδρομο κι έφτασε στη σκοτεινή ξύλινη σκάλα. Στάθηκε μπροστά στο πρώτο σκαλοπάτι και έριξε μια ματιά προς την κορυφή της. Δε φαινόταν τίποτα. Ανέβηκε βιαστικά τα σκαλοπάτια κι έφτασε πάλι μπροστά στην πόρτα. Τη βρήκε κλειστή, όπως την είχε αφήσει και προσπάθησε να την ανοίξει. Μάταια όμως. Το κλειδί σαν να μην ταίριαζε... Έκανε μια τελευταία προσπάθεια, αποφασισμένη, αν δεν τα κατάφερνε, να βάλει στη θέση του το κλειδί και να μην ασχοληθεί ξανά με αυτό. Και τότε, μ' ένα μαγκωμένο τρίξιμο, το κλειδί γύρισε μέσα στην κλειδαριά και η πόρτα άνοιξε. Η Ρωξάνη την έσπρωξε δυνατά και μπήκε μέσα. Τα βιβλία ήταν στη θέση τους, το τραπέζι επίσης και η γυναίκα άφαντη. Έκλεισε αναστατωμένη την πόρτα και, χωρίς να πει σε κανέναν το παραμικρό, πήγε και κλείστηκε στο δωμάτιό της. Το μεσημέρι στο τραπέζι θα τα μάθαινε όλα!